

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta
Complectens Primam Secundæ, & Secundam Secundæ Summæ
Theologiæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

Qvaestio LXXXII. De peccato originali quantum ad suam essentiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72759](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72759)

peccante, eius filii peccatum originale contrahent, A etiam si Adam non peccasset.

SED CONTRA est, quod Apost. dicit Rom. 5. Per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit. Magis autem fuisset dicendum, quod per duos intrasset, cum ambo peccaverint, uel potius per mulierem, quae primo peccauit, si femina peccatum originale in prolem transmitteret. non ergo peccatum originale deriuatur in filios a matre, sed a patre.

RESPONDEO. Dicendum, quod huius dubitationis solutio ex praemissis patet. Dicitur est. n. supra, quod peccatum originale a primo parente traducitur, in quantum ipse mouet ad generationem naturam. unde dicitur est, quod si materialiter tantum aliquis ex carne humana generaretur, originale peccatum non contraheret. Manifestum est autem secundum doctrinam philosophorum, quod principium actuum in generatione est a patre, materiam autem mater ministrat. unde peccatum originale non contrahitur a matre, sed a patre. & secundum hoc, si Adam non peccante, Eua peccasset, filii originale peccatum non contraherent; e conuerso autem esset, si Adam peccasset, & Eua non.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod in patre praexistit filius sicut in principio actiuo: sed in matre si cur praecipio materiali, & passiuo, non est similis ratio.

AD SECUNDUM dicendum, quod quibusdam uidetur, quod Eua peccante, si Adam non peccasset, filii essent immunes a culpa: patenter tamen necessitatem moriendi, & alias passibilitates proueniens ex necessitate materiae, quam mater ministrat, non sub ratione poenae, sed sicut quosdam naturales defectus. Sed hoc non uidetur conueniens. Immortalitas enim, & impassibilitas primi status non erat ex conditione materiae, ut in primo dicitur est, sed ex originali iustitia, per quam corpus subdebatur animae, quantum anima esset subiecta Deo, defectus autem originalis iustitiae est peccatum originale. Si igitur Adam non peccante peccatum originale non transfunderetur in posterum propter peccatum Euae, manifestum est quod in filiis non esset defectus originalis iustitiae, unde non esset in eis passibilitas, uel necessitas moriendi.

AD TERTIUM dicendum, quod illa purgatio praenunciata in beata Virgine, non requirebatur ad auferendum transfusionem originalis peccati: sed quia oportebat ut Mater Dei maxima puritate niteretur. Non enim est aliquid digne receptaculum Dei nisi sit mundum, secundum illud Psal. 93. Domum tuam, Domine, decet sanctitudo.

QVAESTIO LXXXII.

De originali peccato quantum ad suam essentiam, in quatuor articulis diuisa.

DEINDE considerandum est de peccato originali, quantum ad suam essentiam.

ET CIRCA hoc quaeruntur quatuor.

- Primo, Vtrum originale peccatum sit habitus.
- Secundo, Vtrum sit unum tantum in uno homine.
- Tertio, Vtrum sit concupiscentia.
- Quarto, Vtrum equaliter sit in omnibus.

ARTICVLVS PRIMVS.

Vtrum originale peccatum sit habitus.

AD PRIMUM sic proceditur. Videtur, quod originale peccatum non sit habitus.

Originalis enim peccatum est carentia originalis iustitiae, ut Anselmus dicit in libro de Conceptu uirginali, & sic originale peccatum est quaedam priuatio: sed priuatio opponitur habitui. ergo originale peccatum non est habitus.

Præterea. Actuale peccatum habet plus de ratione culpae, quam originale, in quantum habet plus de ratione uoluntarii: sed habitus actualis peccati non habet rationem culpae, alioquin sequeretur, quod homo dormiens, culpabiliter peccaret. ergo nullus habitus originalis habet rationem culpae.

In malis, actus semper praecedit habitum. Nullus enim habitus malus est infusus, sed acquisitus: sed originale peccatum non praecedit aliquis actus. ergo originale peccatum non est habitus.

SED CONTRA est, quod Augustinus dicit in libro de Baptismo puerorum, quod secundum peccatum originale paruuli sunt concupiscentes, etsi non sint actus concupiscentes, sed habitus dicitur secundum aliquem habitum. ergo peccatum originale est habitus.

RESPON. Dicendum, quod sicut supra dictum est, duplex est habitus. Vnus quidem quo inclinatur

potentia ad agendum, sicut scientie, & uirtutes dicuntur habitus, & hoc modo peccatum originale non est habitus. Alio modo dicitur habitus dispositio alicuius naturae ex multis compositae, secundum quam bene se habet, uel male ad aliquid, & praecipue cum talis dispositio fuerit quasi in natura uersa, ut patet de ageritudine & sanitate, & hoc modo peccatum originale est habitus. Est enim quaedam inordinata dispositio proueniens ex dissolutione illius harmoniae, in qua consistebat ratio originalis iustitiae, sicut etiam ageritudo corporalis est quaedam inordinata dispositio corporis, secundum quam soluitur equalitas, in qua consistit ratio sanitatis. unde peccatum originale languor naturae dicitur.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod sicut ageritudo corporalis habet aliquid de priuatione in quantum tollitur equalitas sanitatis, & aliquid habet positum, scilicet ipsos humores inordinate dispositos.

priuatione sumit inordinata dispositio, id est, dispositio priuata tali ordine, sequitur quod non sit habitus, sed priuatio peccatum originale, in tali inordinatione consistens. si uero sumitur contrarie, oportet assignare, quod sit illud positum fundans hanc contrarietatem.

Dubium secundum est, quomodo peccatum originale sit uere habitus, loquendo de habitu in ordine ad naturam, quia nulla est in nobis ex peccato originali qualitas superaddita siue in essentia, siue in potentia anime, ubi ponitur originale peccatum: constat enim habitum esse speciem qualitatis.

Dubium tertium est quomodo peccatum originale est languor naturae. Aut enim hoc dicitur de natura nostra absolute, aut donata iustitia originali. Non absolute: quia natura priuata originali iustitia, nullam habet imbecillitatem, sed est sibi ipsi relicta quod ad animam, & quo ad corpus: & sicut tendentia elementorum in propria non est languor naturae absolute: ita nec tendentia partium anime in propria: Nec de donata iustitia originali, quia cum natura nostra non differat a seipsa donata iustitia originali, nisi priuatione illius uoluntate Adae, non apparet in quo consistat iste languor.

Dubium quartum est in responsione ad primum, quomodo peccatum originale est habitus, corruptus. Nam habitus corruptus non est habitus, sicut nec albedo corrupta est albedo. Si igitur peccatum originale est habitus corruptus, falso dicitur esse in corpore, quod est habitus. Iy, enim corruptus, est conditio diminuens.

Ad primum horum dicitur, quod inordinatio sumitur contrarie. Est enim in nobis considerare partem

1. di. 5. q. 1. ar. 1. c. & di. 7. q. 1. ar. 1. ad 2. & 2. di. 30. q. 1. ar. 3. ad 2. & uer. q. 20. ar. 1. ad 2. & ma. q. 4. ar. 2. ca. 2. & 3. & 24.

Habetur ex ferm. 45. de tempore cog. 10. & ex li. 6. contra Iulianum c. 7.

q. 50. ar. 1.

posicione secundi articuli. In omni ordinata dispositione unitas...

mine sunt multa originalia peccata. dicitur enim in Psalm. 50. Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum...

¶ 2 Præterea. Vnus & idem habitus non inclinatur ad contraria. habitus enim inclinatur per modum naturæ...

¶ 3 Præterea. Peccatum originale in se fit omnes animæ partes: sed diuersæ partes animæ sunt diuersa subiecta peccati...

SED CONTRA est, quod dicitur Ioannis 1. Ecce agnus Dei, ecce qui tollit peccatum mundi...

RESPONDEO. Dicendum, quod in uno homine est unum peccatum originale, cuius ratio dupliciter accipi potest...

privationem originalis iustitiæ, in litera namque nihil videtur de hac exprimi...

næ mentis ad Deum: & ideo peccatum originale est unum specie, & in uno homine non potest esse nisi unum numero...

AD PRIMUM ergo dicendum, quod pluraliter dicitur in peccatis secundum illum morem diuinæ scripturæ...

AD SECUNDUM dicendum, quod unus habitus non potest inclinare per se & directe, id est, per propriam formam ad contraria...

AD TERTIUM dicendum, quod peccatum originale inficit diuersas partes animæ secundum quod partes unius totius: sicut & iustitia originalis continebat omnes animæ partes in unum...

ARTICVLVS III.

Utrum originale peccatum sit concupiscentia.

AD TERTIUM sic proceditur. Videtur, quod peccatum originale non sit concupiscentia. Omne enim peccatum est contra naturam...

¶ 2 Præterea. Per peccatum originale sunt in nobis passionem peccatorum, Prima Secundæ S. Tho.

attenditur, quod ad bonum commutabile conuertuntur. & in questione de Malo...

¶ Secundum dubium est, an formale in peccato originali sit privatio iustitiæ originalis...

¶ Ad euidenciam horum sciendum est, quod originalis iustitia dicitur tria, scilicet donum supernaturale...

¶ Et licet auctor alibi dixerit, quod uterque defectus voluntatis, scilicet subiectionis ad Deum...

3. q. 23. ar. 2. co. Et 2. diff. 30. q. 1. ar. 3. cor. & ad 4. & in expil. & diff. 31. q. 2. ar. 1. ad 3. & diff. 32. q. 1. ar. 1. ad 1. 3. & 4. Et mal. q. 4. ar. 7. cor. 8. & q. 4. artic. 2. lum voluntatis, aut pro. & arti. 4. ad 2. & ar. 6. ad 16. Lib. 2. cap. 4. & 30.

D. 1097.

Z 4 discursus

Super qua sionis articulum tertium.

IN articulo tertio duo occurrunt dubia. primo quomodo se habeat inordinatio voluntatis ad peccatum originale materialiter, & ad

discursus liter formaliter inspicitur, apparebit quod cum author debuisset inferre sic ergo auersio uoluntatis a Deo est formalis in originali peccato, quia talis auersio est directe contraria subiectioni uoluntatis ad Deum, quae erat causa originalis iustitiae, non inuit hoc, sed inuit sic ergo priuatio iustitiae originalis, per quam uoluntas subdebat...

Q. 3. art. 4.

ar. pcc. ad 1.

Lib. 10. ca. 7. tom. 5.

Lib. 1. ca. 15. non multum p. cul. 2. p. to. n. 1.

artic. p. pcc.

q. 9. art. 3.

ut patet per Apostolum Ro. 7. sed multae alie sunt passionis praeter concupiscentiam, ut supra habitum est. ergo peccatum originale non magis est concupiscentia, quam aliqua alia passio.

¶ 3. Præter. Per peccatum originale deordinantur omnes animae partes, ut dictum est: sed intellectus est supremus inter animae partes, ut patet per Philosophum in 10. Ethic. ergo peccatum originale magis est ignorantia, quam concupiscentia.

SED CONTRA est, quod Augustinus dicit in lib. Retractatio. Concupiscentia est reatus originalis peccati.

RESPON. Dicendum, quod Vnumquodque habet speciem a sua forma. dictum est autem supra, quod species peccati originalis sumitur ex sua causa. Unde oportet, quod id quod est formale in originali peccato, accipiatur ex parte causae peccati originalis: oppositorum autem oppositae sunt causae. Est igitur attendenda causa originalis peccati, ex causa originalis iustitiae, quae ei opponitur.

Tota autem ordinatio originalis iustitiae ex hoc est, quod uoluntas hominis erat Deo subiecta, quae quidem subiectio primo, & principaliter erat per uoluntatem, cuius est mouere omnes alias partes in finem, ut supra dictum est. vñ ex auersione uoluntatis a Deo consecuta est inordinatio in omnibus aliis animae uiribus. Sic ergo priuatio originalis iustitiae, per quam uoluntas subdebat Deo, est formale in peccato originali: omnis autem alia inordinatio uirium animae se habet in peccato originali, sicut quiddam materiale. Inordinatio autem aliarum uirium animae praecipue in hoc attenditur, quod inordinatae conuertuntur ad bonum...

primi effectus: & potest litera concordari distinguendo, quod ad formale peccati originalis aliquid spectat primo, & aliquid secundario, & quod formale primo est sola priuatio doni illius, & subdebat mentem, & praecipue uoluntatem Deo: secundario autem est etiam ipsa priuatio ipsius subiectionis, & quod propter primum author in litera concludendo diuertit ab auersione uoluntatis ad priuationem iustitiae. Et propter secundum subiunxit, Omnis autem alia inordinatio &c. ex his autem facile soluntur mota dubia. Et ad primum dicitur, quod inordinatio uoluntatis est duplex, quaedam opposita subiectioni ad Deum: quaedam reuera conuersa ad obiectum. Prima significatur per auersionem: secunda per conuersionem. prima spectat secundario ad formale peccati originalis absolute: secunda autem spectat ad materiale secundum hanc litteram dicentem, omnis alia inordinatio uirium animae, & non dixit, omnis aliarum uirium inordinatio. Constat namque quod priuatio uoluntatis est alia inordinatio ab inordinatio auersionis, & est alicuius potentiae animae ipsius, scilicet uoluntatis. Cum hoc tamen fiat, quod priuatio haec uoluntatis...

ratia ad malum inter materialia peccati originalis, se habet formaliter, quia id quod se tenet ex parte actiui, se habet formaliter dicamus, quod de formali, & materiali peccati originalis dicitur loqui postumus. Primo absolute, & sic dicitur quod formale est priuatio originalis iustitiae, materiale est habitus concupiscentiae...

commutabile, quae quidem in ordinatio communi nomine potest dici concupiscentia, & ita peccatum originale materialiter quidem est concupiscentia, formaliter uero est defectus originalis iustitiae.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod quia in homine concupiscentia naturaliter regitur ratione, in tantum concupiscere est homini naturale, in quantum est secundum rationem ordinem. Concupiscentia autem quae transcendit limites rationis, inest homini contra naturam, & talis est concupiscentia originalis peccati.

AD SECUNDUM Dicendum, quod sicut supra dictum est, passionis irascibilis ad passionem concupiscentis reducuntur sicut ad principales, inter quas concupiscentia uehementius mouet, & magis sentitur, ut supra habitum est: ideo concupiscentiae attribuitur tanquam principaliori, & in qua quodammodo omnes aliae passionis includuntur.

AD TERTIUM dicendum, quod sicut in bonis, intellectus & ratio principalitatem habent, ita conuerso, in malis inferior pars animae principalior inuenitur, quae obnubilat, & trahit rationem, ut supra dictum est: propter hoc peccatum originale magis dicitur esse concupiscentia, quam ignorantia, licet et ignorantia inter defectus materiales peccati originalis contineatur.

ARTICULVS IIII.

Utrum peccatum originale sit aequaliter in omnibus.

AD QVARTVM sic proceditur. Videtur, quod peccatum originale non sit aequaliter in omnibus. Est enim peccatum originale...

debat Deo, est formale: ly, enim, per stringitur applicando ad supremum animae: & quoniam peccatum originale in supremo animae non est eius secundum quid, immo est priuatio principalis, & conuertitur, quoniam ex illa sequitur totus priuatio: scilicet uoluntas uerum est, quod priuatio originalis iustitiae est formalis in peccato originali, ut in calce corporis articuli dicitur.

Super questionis 82. articulum quartum.

IN art. 4. eiusdem 82. q. dubium est, cur author, qui postulat peccatum originale esse habitum & concupiscentiam, & conuertitur materialiter, & formaliter, in corpore huius articuli sola duo dicitur in peccato originali, quorum utrumque spectat ad formale peccati: scilicet de alitis faciens memoriam. Ad hoc breuiter dicitur, quod in peccato originali sunt quaedam communia peccato, & natura: & quaedam propriae peccato...

QVAESTO. LXXXIII.

Super quest. 83. articulum primum.

De subiecto originalis peccati, in quatuor articulos diuisa.

DE INDE considerandum est de subiecto originalis peccati.

ET CIRCA hoc queruntur quatuor.

¶ Primo, Vtrum subiectum originalis peccati per prius sit caro, uel anima.

¶ Secundo, Vtrum si anima, per essentiam, aut per potentias suas.

¶ Tertio, Vtrum uoluntas per prius sit subiectum peccati originalis, quam alia potentia animae.

¶ Quarto, Vtrum aliquae potentiae animae sint specialiter infectae, scilicet generatiua, uis concupiscibilis, & sensus tactus.

ARTICVLVS PRIMVS.

Vtrum originale peccatum sit magis in carne, quam in anima.

AD PRIMUM sic proceditur. Videtur, quod peccatum originale magis sit in carne quam in anima. Repugnancia enim carnis ad mentem ex corruptione originalis peccati procedit; sed radix huius repugnantie in carne consistit. dicit enim Apostolus ad Ro. 7. Video aliam legem in membris meis, repugnantem legi mentis meae. ergo originale peccatum in carne principaliter consistit.

¶ 2. Praet. Vnumquodque potius est in causa, quam in effectu, sicut calor magis est in igne calefaciente quam in aqua calefacta; sed anima inficitur infectione originalis peccati per semem carnale; ergo peccatum originale magis est in carne, quam in anima.

¶ 3. Praet. Peccatum originale ex primo parente contrahimus, prout in eo fuimus secundum rationem feminalem; sic autem non fuit ibi anima, sed sola caro; ergo originale peccatum non est in anima, sed in carne.

¶ 4. Praet. Anima rationalis creata a Deo, corpori infunditur; si igitur anima per peccatum originale inficeretur, consequens esset, quod sua creatione, uel infusione inquinaretur, & sic Deus esset causa peccati, qui est actor creationis, & infusionis.

¶ 5. Praet. Nullus sapiens liquorem pretiosum uasi infecto infunderet, ex quo sciret ipsum liquorem inficere; sed anima rationalis est pretiosior omni liquore. si ergo anima ex corporis uisione infici posset infectione originalis culpae, Deus qui ipsa sapientia est, nunquam animam tali corpori infunderet, infundit autem non ergo inquinatur ex carne. sic igitur peccatum originale non est in anima, sed in carne.

SED CONTRA est, quod idem est subiectum uirtutis, & uitii siue peccati, quod contrariatur uirtuti: sed caro non potest esse subiectum uirtutis. dicit enim Apostolus ad Roma. septimo. Scio quod non habitat in me, hoc est, in carne mea bonum. ergo caro non potest esse subiectum originalis peccati, sed solum anima.

RESPON. Dicendum, quod aliquid potest esse in aliquo dupliciter. Vno modo sicut in causa uel principali, uel instrumentali: alio modo sicut in subiecto.

IN artic. 1. q. 83. ad 1. aduerte, qd peccatum originale in Adam fuit & actuale, & originale formaliter: nam Adam peccauit actuali auersione uoluntatis a Deo, & priuata est natura sua in ipso dono iustitiae originalis debita sibi cum in ordinatione uirum &c. unde minus correpte loqui uideatur, qd peccatum originale ab Adam negat, eo qd in eo non fuerit per originem. Modus. n. quo fit peccatum originale, non est de essentia, sicut nec ipsi fieri: quia non consistit in fieri, sicut peccatum actuale, sed in esse, sicut habitus. Dicendum ergo est, qd in Adam fuit peccatum modo inductum & prius: quia per actum proprium, & in actu proprio.

18. q. 2. ar. 1. ad 3. & dist. 30. q. 1. ar. 2. ad 4. & dist. 31. q. 1. ar. 1. ad 2. & 4. & q. 2. ar. 1. per totum. Et ueri. q. 25. ar. 6. co. & q. 27. ar. 6. ad 2. & m. q. 2. ar. 3. & 4. & Ro. 5. 12. 3.

le concupiscentia inordinata, ut ad dictum est: sed non omnes aequaliter sunt prae ad concupiscendum: ergo peccatum originale non est equaliter in omnibus.

¶ 2. Praet. Peccatum originale est quaedam inordinata dispositio animae, sicut egritudo est quaedam inordinata dispositio corporis: sed egritudo recipit magis & minus. ergo peccatum originale recipit magis & minus.

¶ 3. Praet. Aug. dicit in li. de nu. & concupiscentia, quod libido transmittit originale peccatum in prolem: sed contingit esse maiorem libidinem unius in actu generationis, quam alterius; ergo peccatum originale potest esse maius in uno, quam in alio.

SED CONTRA est, quia peccatum originale est peccatum naturae, ut dictum est: sed natura aequaliter est in omnibus; ergo & peccatum originale.

RESPON. Dicendum, quod in originali peccato sunt duo, quorum unum est defectus originalis iustitiae, aliud autem est relatio huius defectus ad peccatum primi parentis, a quo per uitiatam originem deducitur. Quantum autem ad primum, peccatum originale non recipit magis & minus, quia totum donum originalis iustitiae est sublatum, priuationes autem totaliter aliquid priuantes, ut mors & tenebrae, non recipiunt magis & minus, sicut supra dictum est. Similiter etiam ne quantum ad secundum: equaliter enim omnes relationem habent ad primum principium uitiae originis, ex quo peccatum originale recipitur: relationes enim non recipiunt magis & minus. Unde manifestum est, quod peccatum originale non potest esse magis in uno, quam in alio.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod soluto uinculo originalis iustitiae, sub quo quodam ordine omnes uires animae continebantur, unaquaeque uis animae tendit in suum proprium motum, & tanto uehementius, quanto fuerit fortior. Contingit autem uires aliquas anime esse fortiores in uno, quam in alio, propter diuersas corporis complexiones. Quod ergo unus homo sit praeior ad concupiscendum quam aliter, non est ratione peccati originalis, cum in omnibus aequaliter soluatur uinculum originalis iustitiae, & aequaliter in omnibus partes inferiores animae sibi relinquuntur: sed accidit hoc ex diuersa dispositione potentiarum, sicut dictum est.

AD SECUNDUM Dicendum, quod egritudo corporalis non habet in omnibus aequalem causam, etiam si sit eiusdem speciei, puta, si sit febris ex cholera putrefacta, potest esse maior, uel minor putrefactio, & propinquior, uel remotior a principio uitae: sed causa originalis peccati in omnibus est equalis, unde non est simile.

AD TERTIUM dicendum, quod libido, quae transmittit peccatum originale in prolem, non est libido actualis, quia dato quod uirtute diuina concederetur, quod nullam inordinatam libidinem in actu generationis sentiret, adhuc transmitteret in prolem originale peccatum: sed libido illa est intelligenda habitualiter, secundum quod appetitus sensitivus non continetur sub ratione soluto uinculo originalis iustitiae, & talis libido in omnibus est equalis.

peccato. Communia sunt inordinationes uires animae, quonia haec ut infra patet, ex natura aliquo modo sunt, sicut mors & infirmitas corporalis. Propria uero sunt priuatio doni iustitiae originalis, & ratio culpae, propter quod ut ex propriis peccatis originalis ostendetur ipsum non inesse in aequaliter, pro priuata distinctione autem in littera, in qua ostendit intentum, & communia referuntur. sicut risonib. argumentatum in quibus objectiones soluantur.

SED CONTRA est, quia peccatum originale est peccatum naturae, ut dictum est: sed natura aequaliter est in omnibus; ergo & peccatum originale.

RESPON. Dicendum, quod in originali peccato sunt duo, quorum unum est defectus originalis iustitiae, aliud autem est relatio huius defectus ad peccatum primi parentis, a quo per uitiatam originem deducitur. Quantum autem ad primum, peccatum originale non recipit magis & minus, quia totum donum originalis iustitiae est sublatum, priuationes autem totaliter aliquid priuantes, ut mors & tenebrae, non recipiunt magis & minus, sicut supra dictum est. Similiter etiam ne quantum ad secundum: equaliter enim omnes relationem habent ad primum principium uitiae originis, ex quo peccatum originale recipitur: relationes enim non recipiunt magis & minus. Unde manifestum est, quod peccatum originale non potest esse magis in uno, quam in alio.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod soluto uinculo originalis iustitiae, sub quo quodam ordine omnes uires animae continebantur, unaquaeque uis animae tendit in suum proprium motum, & tanto uehementius, quanto fuerit fortior. Contingit autem uires aliquas anime esse fortiores in uno, quam in alio, propter diuersas corporis complexiones. Quod ergo unus homo sit praeior ad concupiscendum quam aliter, non est ratione peccati originalis, cum in omnibus aequaliter soluatur uinculum originalis iustitiae, & aequaliter in omnibus partes inferiores animae sibi relinquuntur: sed accidit hoc ex diuersa dispositione potentiarum, sicut dictum est.

AD SECUNDUM Dicendum, quod egritudo corporalis non habet in omnibus aequalem causam, etiam si sit eiusdem speciei, puta, si sit febris ex cholera putrefacta, potest esse maior, uel minor putrefactio, & propinquior, uel remotior a principio uitae: sed causa originalis peccati in omnibus est equalis, unde non est simile.

AD TERTIUM dicendum, quod libido, quae transmittit peccatum originale in prolem, non est libido actualis, quia dato quod uirtute diuina concederetur, quod nullam inordinatam libidinem in actu generationis sentiret, adhuc transmitteret in prolem originale peccatum: sed libido illa est intelligenda habitualiter, secundum quod appetitus sensitivus non continetur sub ratione soluto uinculo originalis iustitiae, & talis libido in omnibus est equalis.